

Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddział w Warszawie
00-207 Warszawa, Pl. Krasińskich 2/4/6

JAWNE

dot. BUWa-V-5543-96/13

Sygnatura: IPN GK 195/XV/8
masowe groby na terenie Mińska Mazowieckiego

1

IPN
OBUIAD
Warszawa

наз. ватанские

Род. миндальник

[Faint handwritten text, possibly "The end of the world"]

IPN
OBJETIVO
MUSEO

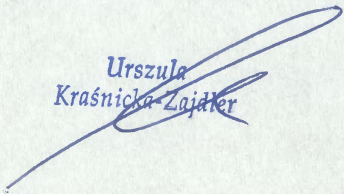
IPN
OBLIAD
Warszawa

195/XV/8



Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdel



DANE DOTYCZĄCE ZNALEZIONEGO MIEJSCA WALKI LUB MĘCZENSTWA

19404

1. Rodzaj obiektu - do 1942 roku na miejscu tym była szkoła. Od 1943 roku było tu skupisko Żydów odizolowanych od społeczeństwa zasilani z drutu kolczastego - małe getto żydowskie. Do 1944 roku wszyscy Żydzi w bestialskim sposób zostali zamordowani. Obecnie wznosi się znów na tym miejscu szkoła podstawowa nr 4. Brak tablic pamiątkowych.

2. Dane historyczne

W czasie wojny na miejscu szkoły nr 4 w Mińsku-Małowickim stała szkoła podstawowa im. Kopernika. W sierpniu 1942 roku Niemcy zlikwidowali szkołę, a w budynku umieścili Żydów z drutu, którzy pracowali dla Niemców. Hitlerowcy mordowali powoli tych ludzi. Z getta nie można było zbiec, ponieważ ogrodzone było zasilaniem z drutu tego drutu. Dochoła stali także wartownicy niemieccy.

Dwie grupy Żydów z tego getta wywieźli Niemcy do Treblinki, inni masowo zabijali na miejscu 16 stycznia 1943, masowa egzekucja. W 1943 roku faszysti niemieccy wszystkich Żydów stąd zamordowali, a szkołę spalili.

Obecnie na miejscu brakuje tylko setki Żydów wznosi się szkoła. Nie ma jednak w niej żadnej tablicy, ani płyty pamiątkowej ku czci zamordowanych.

Zróżdła informacji

Relacje naocznych świadków:
pani Szymanińska - nauczycielka, która uczęszczała do tej szkoły podczas wojny.
pani Skasziel - nauczycielka, która widziała to getto
pan Bartnicki Kazimierz - } w czasie wojny.
inne osoby

3. Dokładne określenie miejsca obiektu:

Miejscowość Mińsk - Małowicki
Ulica Siemichowa - szkoła nr 4
Gromada
Powiat Mińsk - Małowicki
Województwo Warszawa

4. Dojazd

stacja	nazwa stacji	odległość w km
kolejowa	Mińsk - Małowicki	ok. 1 km od stacji
autobusowa	Mińsk - Małowicki	

5. W jakim stanie znajduje się miejsce

Obecnie wznosi się szkoła podstawowa nr 4 im. Hanki Sawickiej.

6. Kto się nim opiekuje (sprawuje patronat)

Dotychczas nikt.

Po zawiadzie 18 Drużyna Harcerki zobowiązała się objąć opiekę nad miejscem martyrologii tych ludzi.

7. Jeżeli obiekt jest zniszczony, co według Was powinno się tam zrobić

Należałoby namowić tablicę pamiątkową lub płytę ku czci zamordowanych na tym miejscu.

8. Czy można to wykonać we własnym zakresie, czy też potrzebna jest pomoc dorosłych

Drużyna nasza nie jest obecnie w stanie namowić tablicę pamiątkową, a więc apel do dorosłych, do organizacji o pomoc!

UWAGI:

Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdel

SZKIC TERENOWY

MELDUNEK ZE ZWIADU

a
ZHP
ALERT

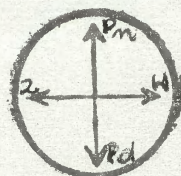
IPN
OBIAD
WARSZAWA

Miejsce to - znajduje się w Mińsku - Mazowieckim przy ulicy Siennickiej 17 - obecnie szkoła podst. nr 4. im. Hanki Sawickiej.

IPN
OBIAD
WARSZAWA

PRZYSTANIE KOLEJOWE
MIŃSK - MAZOWIECKI

Wpisać strony świata.



Drużyna Harcerska imienia Wł. BRONLEWSKIEGO
przy szkole nr 4 im. HANKI SAWICKIEJ.
Miejscowość MIŃSK - MAZOWIECKI.
Powiat MIŃSK - MAZOWIECKI.
Województwo WARSZAWSKIE.
Podać dokładną godzinę, o której po raz pierwszy
przeczytano lub usłyszano o ALERCIE piątek 1945.
Nazwisko i funkcja otwierającego kopertę:
GRZYBA MROCZEK - DRUŻYNOWA.
Ilość harcerzy z drużyny, która stanęła na alarmo-
wą zbiórkę 34.

DANE DOTYCZĄCE ZADANIA nr 2

Jaki, według Was, najważniejszy obiekt zbudowano na Waszym terenie w ciągu 20-lecia Polski Ludowej

Dwie zmienito się na ter-
nie naszego miasta w ciągu
powojennego dwudziestolecia:
powstały nowe fabryki: ZNTK - Mińsk-Maz,
fabryka obuwia, fabryka metalowa
w Stojadach. Wyrosły nowe osiedla
mieszkaniowe, nowe szkoły - 4 podstawowe,
Zespół Szkół Technikum Budowlanego,
nowe kino, 2 baseny pływackie.

Najważniejszą jednak inwestycją na ter-
nie naszego miasta jest 24 /wg. nas/.
ZNTK, którego produkcja ma duży zna-
czenie nie tylko lokalne, ale również
międzynarodowe.

IPN
OBIAD
WARSZAWA

Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdler

DANE DOTYCZĄCE ZNALEZIONEGO MIEJSCA WALKI LUB MĘCZENSTWA

19398

1. Rodzaj obiektu

Komplex cmentarny



2. Dane historyczne

W czasie okupacji na terenie Mińska Maz. Niemcy utworzyli getto żydowskie. Teren getta był prostokątny, z północy i południa ograniczony drzewną ulicą Tarnomwską i Mostową, ze wschodu teren ten ograniczała drzewna ul. Minnicka, a z zachodu rzeka Srebrna. Po spędzeniu Żydów na ten teren Niemcy już na początku okupacji przystąpili do likwidacji getta. Większą część Żydów zabił w brutalny sposób do Żywności. Wywieziono część Żydów która została w getcie potrzebna do jakichś robót, została wykorzystana. Rozstrzelano ich na terenie drzewnej ulicy nr 4 Żydzi nie potrafili się na wet czołżyć bez opór został wmasakrowany. Ryfot 6.1.1942

P. P. Cielak

Zróżdła. informacji

3. Dokładne określenie miejsca obiektu:

Miejscowość Mińsk Mazowiecki

Ulica Mostowa, Minnicka, Tarnomwska

Gromada

Powiat Mińsk Mazowiecki

Województwo mazowieckie



4. Dojazd

stacja	nazwa stacji	odległość w km
kolejowa		
autobusowa		

5. W jakim stanie znajduje się miejsce

6. Kto się nim opiekuje (sprawuje patronat)

7. Jeżeli obiekt jest zniszczony, co według Was powinno się tam zrobić



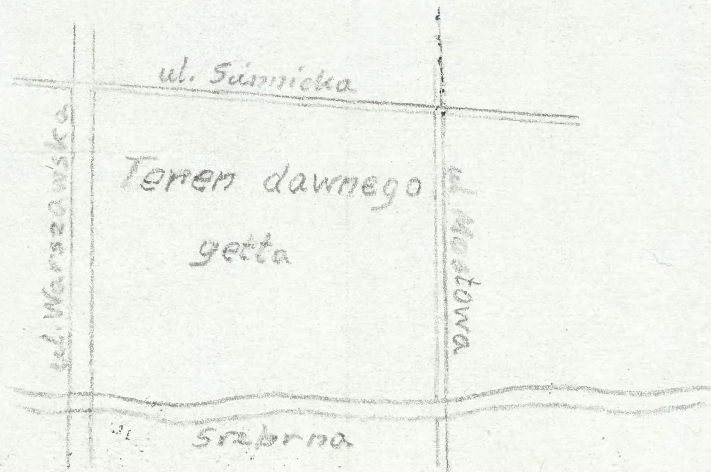
8. Czy można to wykonać we własnym zakresie, czy też potrzebna jest pomoc dorosłych

UWAGI:

Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdler

SZKIC TERENOWY



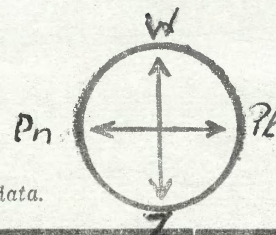
MELDUNEK ZE ZWIADU

Drużyna Harcerska imienia M. C. Skłodowskiej
przy szkole nr 116 Technikum Chemiczne
Miejscowość Mińsk Mazowiecki
Powiat Mińsk Maz.
Województwo mazowiecki
Podać dokładną godzinę, o której po raz pierwszy
przeczytano lub usłyszano o ALERCIE 7:30
Nazwisko i funkcja otwierającego kopertę: Alina Kuczyńska drużynowy
Ilość harcerzy z drużyny, która stanęła na alarmo-
wą zbiórkę 35

DANE DOTYCZĄCE ZADANIA nr 2

Jaki, według Was, najważniejszy obiekt zbudowano
na Waszym terenie w ciągu 20-lecia Polski Ludowej

Szkoła Podstawowa
im. T. Kościuszki - Mińsk Mazowiecki



Wpisać strony świata.

Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdler

DANE DOTYCZĄCE ZNALEZIONEGO MIEJSCA WALKI LUB MĘCZENSTWA

20
19412

1. Rodzaj obiektu

Rynek w Minisku - Maxowieckim
Cmentarz żydowski „Kierkut”



2. Dane historyczne

Rynek w Minisku - Max i przylegające ulice zamieszkiwała ludność przeważnie ludność żydowska. Ludzie ci zajmowali się handlem i drobnym rzemiosłem. W roku 1942 Niemcy zaczęli wywozić Żydów do Treblinki. Przedtem rozpromowanych Żydów umieszczali w szkole Kopernika przy ul. Siennickiej. Żydzi widząc, że już z nimi koniec zaczęli się rozpaczliwie bronić. Wtedy Niemcy obrzucili szkołę granatami i podpalili wraz z pozostałymi Żydami.

Na cmentarzu żydowskim na „Kierkucie” byli zakopani Żydzi, których Niemcy prawie żywych zakopywali.

Zróżdła informacji

Opowiedział nam o tym Pani Irena Parol
Minisk - Max ul. Dąbrowszczaków nr 4

3. Dokładne określenie miejsca obiektu:

Miejscowość Minisk - Maxów
Ulica ul. Dąbrowszczaków
Gromada Minisk - Maxów
Powiat Minisk - Maxów
Województwo świętokrzyskie



4. Dojazd

stacja	nazwa stacji	odległość w km
kolejowa		
autobusowa		

5. W jakim stanie znajduje się miejsce

Gdzie był kiedyś rynek - obecnie znajduje się składowiska

Cmentarz żydowski jest ogrodzony, na który jest wstęp wzbroniony

6. Kto się nim opiekuje (sprawuje patronat)

Miasto Miejskie

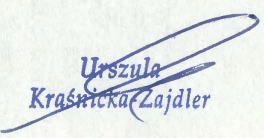
7. Jeżeli obiekt jest zniszczony, co według Was powinno się tam zrobić

8. Czy można to wykonać we własnym zakresie, czy też potrzebna jest pomoc dorosłych

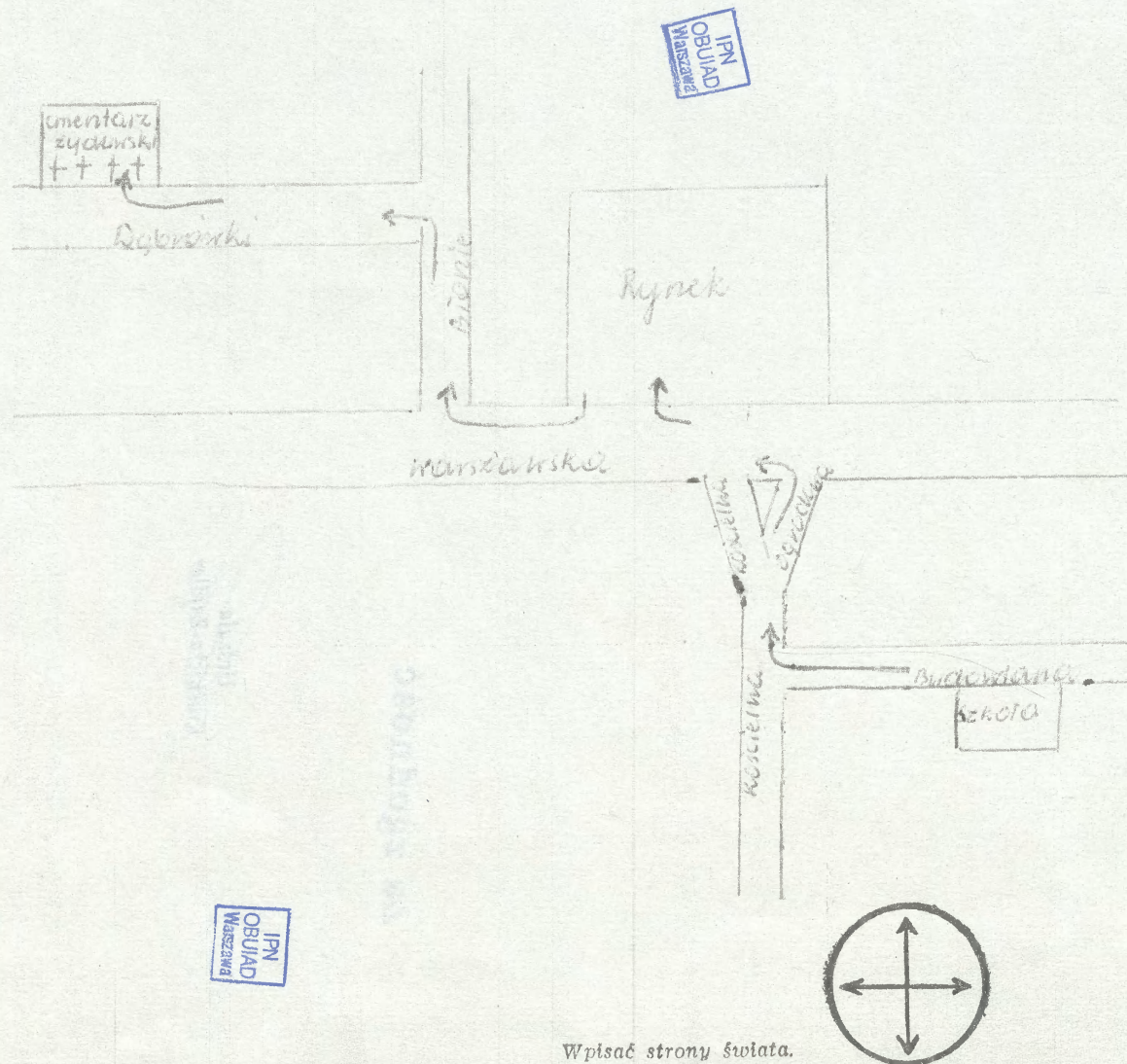
UWAGI:



Za zgodność


Urszula
Krasnicka-Zajdler

SZKIC TERENOWY



Wpisać strony świata.

MELDUNEK ZE ZWIADU

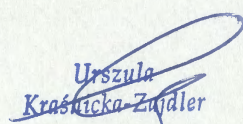
Drużyna Harcerska imienia Hanki Sawickiej
 przy szkole nr 2
 Miejscowość Włocławek - Mazowiecki
 Powiat Włocławek
 Województwo mazowieckie
 Podać dokładną godzinę, o której po raz pierwszy
 przeczytano lub usłyszano o ALERCIE 8.45
 Nazwisko i funkcja otwierającego kopertę: Lech Ryb - przewodniczący
 Ilość harcerzy z drużyny, która stanęła na alarmo-
 wą zbiórkę 22

DANE DOTYCZĄCE ZADANIA nr 2

Jaki, według Was, najważniejszy obiekt zbudowano
 na Waszym terenie w ciągu 20-lecia Polski Ludowej

Najważniejszym obiektem wybudowanym w naszym mieście w ciągu 20-lecia Polski Ludowej są Lokale Skaprowane Taboru Kolejowego w Słomniku - Stare

Za zgodność


Urszula
Kraśnicka-Zajdler

DANE DOTYCZĄCE ZNALEZIONEGO MIEJSCA WALKI LUB MĘCZENSTWA

21

19410

1. Rodzaj obiektu

- a) tablica pamiątkowa
b) budynek uważany im. Huberta (punkt Czerwonego Krzyża)

2. Dane historyczne

- a) Podczas II-giej wojny światowej na tym miejscu zostali podpaleni w budynku Żydzi przez Niemców.
b) W tym budynku w okresie II wojny światowej doktor Hubert zbierał swych podopiecznych łowczych z organizacji podziemnej do walki z Niemcami. Za tę działalność został ujęty wraz z kilkoma współpracownikami i zamordowany.

Zróżdła informacji

- a) od uczniów szkoły nr. 4.
b) od rodziców

3. Dokładne określenie miejsca obiektu:

- a) Miejscowość Minisk - Mazowiecki
Ulica Świeżnicka
Gromada
Powiat Minisk - Mazowiecki
Województwo Mazowiecki
b) Minisk - Maz.
ul. Świeżnicka
woj. Warszawa

4. Dojazd

stacja	nazwa stacji	odległość w km
kolejowa		
autobusowa		

5. W jakim stanie znajduje się miejsce

- a) Miejsce znajduje się w dobrym stanie.
b) Jest to punkt Czerwonego Krzyża znajdujący się w tym właśnie budynku.

6. Kto się nim opiekuje (sprawuje patronat)

- a) opiekuje się szkoła podst. nr. 4. w Minisku - Maz.
b) opiekuje się Czerwony Krzyż i wspaniała to zaopiecznia.

7. Jeżeli obiekt jest zniszczony, co według Was powinno się tam zrobić

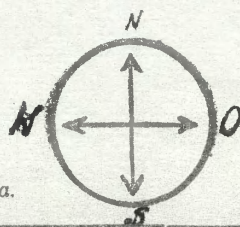
8. Czy można to wykonać we własnym zakresie, czy też potrzebna jest pomoc dorosłych

UWAGI:

Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdel

SZKIC TERENOWY



Wpisać strony świata.

MELDUNEK ZE ZWIADU

Drużyna Harcerska imienia *Bohaterów Rewolucji Kubańskiej*
przy szkole nr *62*
Miejscowość *Mińsk-Mazowiecki*
Powiat *Mińsk-Mazowiecki*
Województwo *Warszawa*
Podać dokładną godzinę, o której po raz pierwszy
przeczytano lub usłyszano o ALERCIE *15²⁰*
Nazwisko i funkcja otwierającego kopertę:
drużynowa - Janina Gręda
Ilość harcerzy z drużyny, która stanęła na alarmo-
wą zbiórke *10*

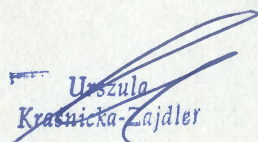
DANE DOTYCZĄCE ZADANIA nr 2

Jaki, według Was, najważniejszy obiekt zbudowano na Waszym terenie w ciągu 20-lecia Polski Ludowej

W ciągu ostatnich 20 lat
na terenie naszego miasta
powstały Zakłady Naprawcze
Taboru Kolejowego (ZNTK),
szkoła nr. 4 im. M. Konopnickiej,
szkoła im. Dobrowski nr. 2,
powstała nowa szkoła nr. 3
im. T. Kościuszki, Technikum Bud-
-owlane, Technikum Ekonomiczne,
bloki wojskowe, - osiedle, ul. Rodziny
Kalaraków.



Za zgodność


Urszula
Krasnicka-Zajdler

DANE DOTYCZĄCE ZNALEZIONEGO MIEJSCA WALKI LUB MĘCZENSTWA

25
19417

1. Rodzaj obiektu

Cmentarz żydowski.

2. Dane historyczne

W tym miejscu zostało wstrzelanych
kilkudziesięciu Żydów.



Źródła informacji

Rodzice.

3. Dokładne określenie miejsca obiektu:

Miejscowość Minik - Mazowiecki
Ulica Dąbrowski
Gromada
Powiat Minik - Mazowiecki
Województwo Warszawskie

4. Dojazd

stacja	nazwa stacji	odległość w km
kolejowa	<u>Minik - Mazowiecki</u>	<u>3 km</u>
autobusowa	<u>Minik - Maz</u>	<u>1,5 km</u>

5. W jakim stanie znajduje się miejsce

Cmentarz jest ogrodzony, ale
pomniki są bardzo zaniedba-
ne, na wpół zawalone.

6. Kto się nim opiekuje (sprawuje patronat)

Zrzeszenie Żydów Polskich.

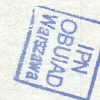
7. Jeżeli obiekt jest zniszczony, co według Was po-
winno się tam zrobić

Powinno się uporządkować i utworzyć
płytę pamiątkową opisującą męczeństwo
Żydów.

8. Czy można to wykonać we własnym zakresie,
czy też potrzebna jest pomoc dorosłych

Potrzeba pomocy dorosłych,
oraz dużego udziału i wkładu pracy
młodzieży

UWAGI:

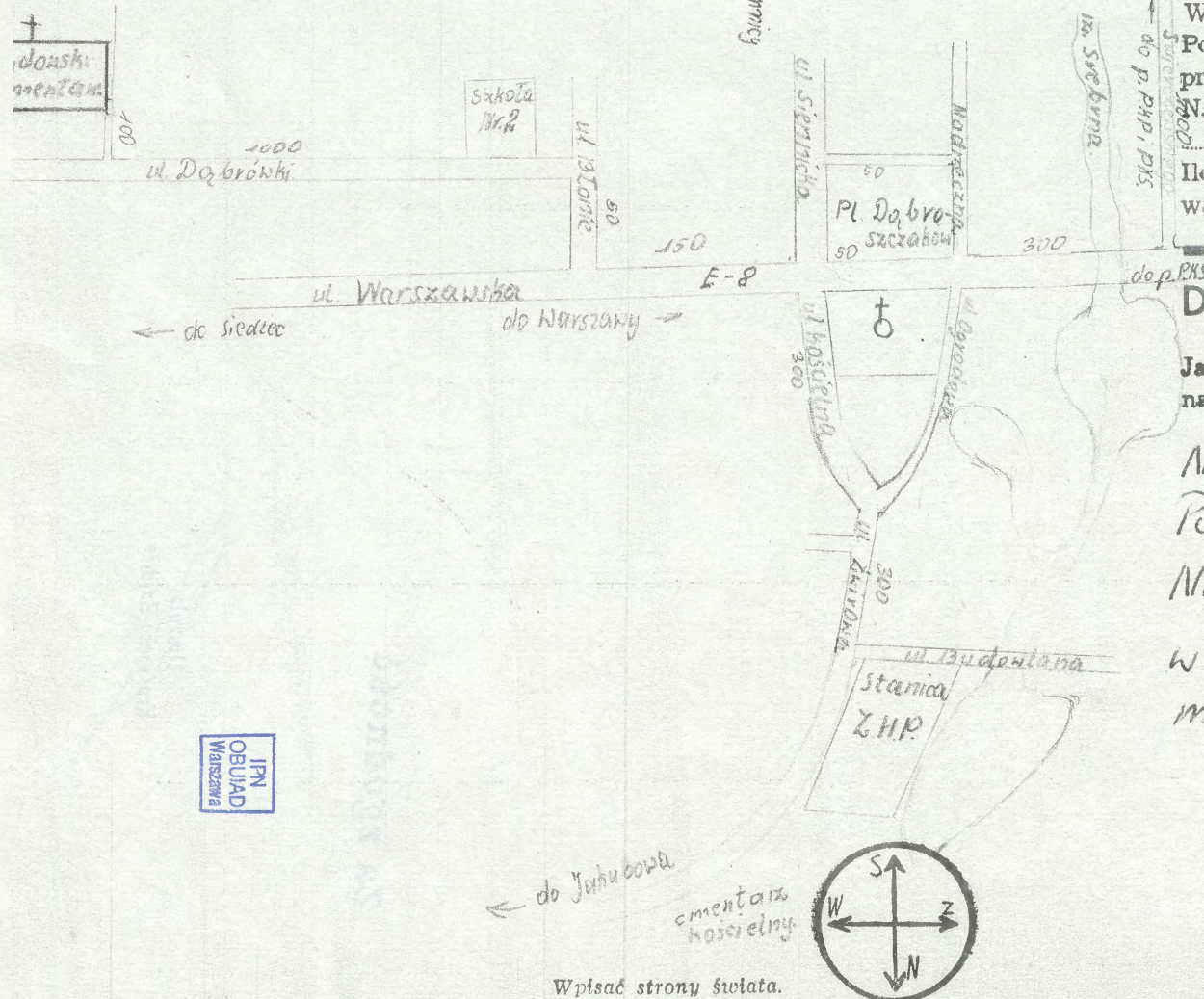


Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdel

SZKIC TERENOWY

MELDUNEK ZE ZWIADU



Drużyna Harcerska imienia Szapowskiego
przy szkole nr Technikum Mechanicznego 104
Miejscowość Mińsk-1702
Powiat Mińsk-1702
Województwo Warszawskie
Podać dokładną godzinę, o której po raz pierwszy
przeczytano lub usłyszano o ALERCIE 1/43
Nazwisko i funkcja otwierającego kopertę:
Kłoszewski A. - drużynowy
Ilość harcerzy z drużyny, która stanęła na alarmo-
wą zbiórkę 15

DANE DOTYCZĄCE ZADANIA nr 2

Jaki, według Was, najważniejszy obiekt zbudowano
na Waszym terenie w ciągu 20-lecia Polski Ludowej

Na naszym terenie w ciągu 20-lecia
Polski Ludowej zbudowano Zakłady
Naprawcze Taboru Kolejowego
w Mińsku Mazowieckim, Piekarnia
miejska, Fabryka Obuwia.

Wpisać strony świata.

Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdler

DANE DOTYCZĄCE ZNALEZIONEGO MIEJSCA WALKI LUB MĘCZENSTWA

19418

1. Rodzaj obiektu

Kłomb.



2. Dane historyczne

W tym miejscu został spalony bawek z żydami.

4. Dojazd

stacja	nazwa stacji	odległość w km
kolejowa	Minsk - Maz.	2,5 km
autobusowa	Minsk - Maz.	4,5 km

5. W jakim stanie znajduje się miejsce

Jest to kłomb na którym posadzono kwiaty.

6. Kto się nim opiekuje (sprawuje patronat)

Szkola nr. 4.

Źródła informacji

Rodzice.



3. Dokładne określenie miejsca obiektu:

Miejscowość Minsk - Mazowiecki
 Ulica Sienicka Szkola Nr. 4
 Gromada ---
 Powiat Minsk - Mazowiecki
 Województwo Mazowieckie

7. Jeżeli obiekt jest zniszczony, co według Was powinno się tam zrobić

Powinien na swadku kłombu stać pomnik lub płyta.

8. Czy można to wykonać we własnym zakresie, czy też potrzebna jest pomoc dorosłych

Do tego trzeba pomocy dorosłych.

UWAGI:

U w a g a! Kartę wypełnić czytelnie, oddzielnie dla każdego miejsca walki lub męczeństwa

„Prasa”, Sm. 53 000. Z. 373. E-6.



Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdel



Za zgodność

Urszula
Kraśnicka-Zajdler



KOPIA

Za zgodność

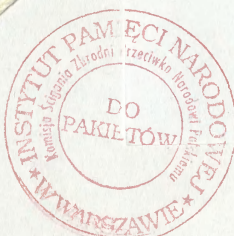
U. Kramiec - 2022

05.04.2013

KIEROWNIK
Referatu Udostępniania Dokumentów
Uprawnionym Instytucjom
w Oddziale Biura Udostępniania
i Archiwizacji Dokumentów w Warszawie
Malgorzata Zaremba
Malgorzata Zaremba



Teczka / księga zawiera13..... /
słownie: *trzydzieści*.....
..... stron, kolejno
ponumerowanych, zabezpieczonych pieczęcią.
Warszawa, dn. *05.04.2013*.....



Stwierdzam zgodność niniejszej
kserokopii *dot. m. wyśł.*
chobos na teren. Minia. Ma. z.
z dokumentem znajdującym się w aktach
Biura Udostępniania i Archiwizacji
Dokumentów Instytutu Pamięci
Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
sygn. *IPN GŁ 195/XV/8*
Warszawa *05.04.2013*.....